

Úvod.

Škola v Bystrovanech.

Až do roku 1870 neměla naše obec žádné školní budovy.

Poušť mužův spanilomyslných zrodila se asi roku 1866 myšlenka o zřízení u nás národní školy.

Myšlenka zdála se býti na skromný počet obyvatelstva 360 duší čítajícího příliš smělá; než nepustili od ní o blaho dětí svých protivní občané Bystrovaneští.

Vidouce nezdár u svých dětí a by mnohé obtíže času zimního, jakéž spojeny byly s přespolečným navštěvováním školy Velko-Bystřické vystavěli si během příštího roku spojenými silami pevnou budovu o jednom patře, pozůstávající dolů z dvou příbytků a kuchyní pro učitele a na hoře z jedné světlé, prostranné světnice k vyučování dětí, a z menší určené k obecním poradám.

Práce šla rychle ku předu, an sešli k i dom. Kaň přiložili svorně unce k dílu, přítomným i budoucím potomstvem povždy užitečným!

Občtové ognasnažení své ustanovili konanovat
církovním obřadem, by spolu s děkováním
Porchovanému započala škola prožehnané
činnost svou.

22. říjen 1871 byl tím slavnostním dnem, nejkrás-
nějším do v tom měsíci.

Po odpoledních službách božích hned se velký
zástup u vzorném pořádku, veden jsa důstoj-
ným panem farářem Velko-Bystřickým
Josefem Hájkem s assistencí a služkami
v krásně obléčenými v řetě s hrobovou Gamoliš-
skou na místo svěcení od sv. kříže Bystro-
vanského.

Opřel čtorté gonzalo duchovenstvo své místa na
tribuně.

Slavnost nesla na sobě ráz církevní, kterémuž
nemálo přispěla řeč osvědčeného kazatele
v. p. Františka Tomana, bývalého kaplana
ve Velké Bystřici.

Po vysvěcení školy skončena slavnost písní:
Bože chválíme Tebe a přiměřenou modlit-
bou.

Účastenská lidu bylo veliké. Četné obce
byly zastoupeny. Uloženo jmenovati službu

Velkou Bystřicí, jež byla zastoupena všemi Duchovními, pp. učiteli a panem starostou Janem Těšíčkem; Bukovany panem starostou a pp. učiteli, Holice, Drozdim panem učiteli a jinými občany a občankami.

Všichni sdíleli radost sobčany Bystrovanstými. Po všech těchto obřadech církevních přijali hosté pozvání kinatému banketu, který na počest hostů vystrojili občané Bystrovanští v přítomnosti pana starosty.

Téhož dne večer odvívala se beseda ve prospěch školní knihovny.

Po krátkém občerstvení šli hosté končit ke knihovně na besedu.

Poněkud pozdě, než jak na programu stálo, otevřel beseda pan učitel František Blatník přiměřeným k slavnosti proslovem.

Tak přednesl kns Konwertní Samotivskou kapellou řízením pana Linka.

Na to se střídaly zpěvy s přednáškami, které byly zdařile provedeny.

Tak skončen slavnostní den tento!

K bylo na zřízení školní knihovny 10. 12. r. c.

Dobrodinci školy.

Základna školy tuto zobrazen byl hlavně ze zdejší obecní pokladny a sice tak: obecní pokladna platila práce řemeslníků, lež obec sama obstarala stavivo, polodělníci a zateřadníci pak robotou obstarali dovoz staviva a ruční práce.

Tak vznikla tedy školní budova v obci naší a působí dle nynějších časových poměrů dostatečně.

Při počátku svém měla škola zdejší 34 žáků, pro které bylo pohodlného místa dostatek.

Dejž Bůh, by dinn tento blahodárně působil v obci naší, aby se zde dařilo vychovávat našich dětí a sinně zbožnosti, mravů a umění by zkvětalो kn blahu naší obce a veškeré vlasti.

Při provedení stavby této byl na e Moravě c. k. místodržitelem hrabě Bedřich Thun, zemským hejtmánem pan Vidmann, okresním hejtmánem při založení základního kamene pan Sahn z Vonau, při provedení budovy pan Bohuslav Vidmann a při

Dokončení této stavby pan Josef Januschka, zemský školní dozorcem pan Dr. Alois Novák, okresním školním dozorcem p. Josef Svoboda a pro dokončení stavby této pan František Smid. Duchovní správa spočívala tehda v rukou nej. důstojnějšího pana Bedřicha, arcibiskupa olomuckého. Děkanem téhož času byl důstojný v. p. Klement Černošek, farář ve Velkém Týnci. Duchovním správcem ve Velké Bystřici byl v. p. Josef Hájek.

Místní obecní zastupitelstvo téhož času bylo: Starosta: Pan Leopold Florinec. Radní: Pan František Světlka, p. Hynek Smekal. Výborové: Pan Čeněk Sklenář, pan Fabian Facha, pan Josef Kahálka, pan František Světlka č. 20, pan Josef Sklenář, pan Josef Hudec. Místní školní rada sestávala z následujících členů: Předseda: Pan Leopold Florinec. Ostatní členové byli: Pan František Blahník, řídící učitel, pan František Světlka č. 9.

Posloupcnost učitelů na národní škole v Bystrovanech.

Dříve ještě, nežli v obci této školní budova vystavěna byla, vyučováno v domě číslo 25.

Leopold Glořinek, tehdejší starosta a co pravý lidumil školy, propůjčil zdarma ve své budově jeden přibýtek pro učitele a výměnické místo co světnici k vyučování dětí, kde mládež také skutečně po celý rok se vyučovala. Teprve rokem 1871 kn konci měsíce září započalo vyučování ve školní této budově.

Prvním učitelem stal se zde František Blatník.

František Josef Blatník narodil se 22. listopadu 1845 v Troubelicích na Mo. navě, vesnici to asi jednu hodinu od Mnichova, z rodičů chudobných.

Otec jeho, Jan, byl příčinnivý a pracovitý nájemník, matka Teresie rozsáhlá hospodyně.

Prvního vzdělání literárního nabyl Blatník v místní škole svého rodiště; v Meotě při farní škole přiučil se jazyku

německému.

V 13. roce věku svého dán jest do 4. hlavní školy v Uničově, kdež i tři nižší reální třídy odbyl, odkudž po čtyřech letech vstoupil do vzdělávacího ústavu v Olomouci, kde se k učitelskému stavu připravoval.

Dokončiv studia tato, oddal se oblibenému povolání stavu učitelského.

Roku 1864 stal se osobním profesorem ve Velké-Bystřici, odkudž v. 18 $\frac{1}{10}$. 70 posazen na jednotřídní národní školu v Bystrovanech co provisor, kdež již téhož roku samostatným učitelem ustanoven jest.

Služného měl co provisor i co samostatný učitel do 18 $\frac{3}{4}$. 70 210 zt. v. č. Nymžle nového školního zákona jednotřídní škola v Bystrovanech vrátna jest do 2. třídy přijímá.

Roku 1879. byl p. učitel Blatník Dorazěn sl. c. k. zemskou školní radou na nadučitelské místo do Holice, kdežto do Bystrovan posazen byl

Al. Hrbáček sl. c. okr. školní radou provisorně, a pracoval zde jakožto provisorní učitel až do 17. dne m. srpence 1880; na to byl opět povolán sam profesorem do Dobrušky.

Viděl 18 $\frac{12}{5}$. 74.
Fr. Schmid
sl. c. okr. školní radou.

18 $\frac{8}{5}$. 77.

18 $\frac{14}{5}$. 78.

18 $\frac{20}{5}$. 79.

18 $\frac{28}{5}$. 80.

Fr. Schmid

Dne 19. m. ledna 1880. jmenován Jakub Buriánek
stavbou c. k. zemskou školní radou učitelem
jednotřídní národní školy v Bystrovanech okresu
olomouckého.

Jakub Buriánek narozen 29. dne m. dubna
roku 1856 v Brodku / Trčebitz / na Moravě
Katolického náboženství, navštěvoval 18⁷⁰/₇₁ - 18⁷¹/₇₂
první a druhou třídu c. k. realky v Olomouci
pak roku 18⁷²/₇₃ - 18⁷⁵/₇₆ c. k. učitelství pro
učitele v Olomouci a obdržel 12. dne m. června
r. 1876 vysvědčení dospělosti pro školy s vyučovací
jazyky českou i německou.

Pro nad potlou službu se podučitel na dočasně
ně národní škole v Holici od 23. dne m. srpna
r. 1876 podrobil se v měsíci říjnu 1878 zkoušce
pro nabytí spůsobnosti učitelské pro školy obecní
i přičteno jest jemu vysvědčení čísla druhého

Pro tuto zkoušku v měsíci lednu jmenovala ho
c. k. zemská školní rada učitelem na dočasně
ně národní škole ve Žlánovicích u Týzova, kde
konal službu paurse jenou rok s. j. 18⁷⁸/₇₉.

Od 21. dne m. srpna roku 1880 přešel pak jmenem
státní obecnou školu v Bystrovanech.

Di. 21/81

ant. Schmidt,
k. okresní
inspektor.

~ Týž c. k. zemská školní rada v Brně rá-
čila výnosem výjmu ze dne 30. června roku 1885
č. 4534. p. Jakuba Buriánka, správce jedné
třídní obecní školy v Bystrovanech jmenovati
nadučitelem na národní škole v Hodolanech
u Olomouce.

Dne 13. m. srpna¹⁸⁸⁵ jmenován státní zemskou školní radou
Felix Sedláček učitelem na jednotřídní národní
školy v Bystrovanech (okr. olomouckého).

Felix Sedláček narozen dne 8. ledna 1860 v Buxově
(okr. Litovel.) na Moravě. Svá studia odbyl v Olomouci,
totiž v letech 875 a 876 dvě reálné třídy, 1877, 1878, 1879 a 1880

c. k. vzdělávacelnou pro učitele, obdržel r. 1880 vysvědčení dospělosti pro školy s vyučovací řečí českou a německou.

Podrobil se v měsíci říjnu 1883 před c. k. zkoušební komisí v Olomouci zkoušce k nabytí způsobilosti učitelské a nabyl vysvědčení způsobilosti učitelské pro národní obecné školy s vyučovací řečí českou.

Po celý tento čas, totiž od 1. prosince 1880 až do 30 srpna 1885 konal službu co podučitel na dvou třídní národní školy v Dubě u Olomouce.

Od 1. dne m. září 1885 řídí jednotřídní národní školu v Bystrovanech.

Školní rok 1891 - 92.

Pln zbožné záměrnosti spíchal zdejší n. učitel Felix Sedláček se svými školními dětmi do Vel. Bystřice, aby obcoval slavné mši sv., aby s Bohem Vímohoucími započat byl rok 1891/92, pln horlivosti a svědomitosti těšil se na obtížnou sice, jemu však vždy milou práci. Leč člověk mluví a n. Bůh mluví. Potva je uveď v novém roce děti v tme školní zlomany, jen jeho krásné naděje.

Nelitočný osud tížící nemoci zasáhl totiž nemilosrdně zdejšího p. kol. Felixe Sedláčka, a uvrhl jej na smutné lůžko odpočinku - na lože dle trvajících nemoci. Na žádost jeho obdržel jmenovaný dovolenou na $\frac{1}{2}$ roku, v případě že by stav nemoci se nezlepšil, obdržel delší dovolenou. Za jeho nemohoucnosti povolán jest sl. c. k. okr. šk. radou v Olomouci definit. podnikatel Tomáš Rozhoň z Vel. Bystřice, aby zastával zdejšího správce školy od září 1891 až do uzdravení nemocného. Nemoc se k lepšímu neobrátila, do $\frac{1}{2}$ roku, a proto podal jmenovaný správce školy, znovu žádost k slavní c. k. okr. šk. radě o prodloužení poskytnuté mu dovolené. Vlak nebylo toho věrně třeba, neboť krátce po té zalíbil se nejvyššímu zprostiti neuvážlivého pracovníka těžkých bojů životních a povolati jej k sobě, aby jemu splatil za jeho služby lidstvu prokázané.

Bylo to dne 4. února 1892. ráno, kdy nadešla doba posledních jeho okamžiků. Asi o $\frac{1}{2}$ 9 hod. spustil se mocný proud krve z jeho ubojáka, ačkoli

se snažil včelijak krévu zastaviti, nebylo možno, a asi v pěti minutách skonal při úplné dobré vědomí, zaopatřen byv svátostmi, umíravíci.

Nebožtík byl ve 33 roku věku svého.

Tento učitel jest první z učitelů na této škole působících, kteréhož takový osud stihl. Byl učitelem pilným, svědomitým, a vzorným, u občanů a u kolegů svých požíval zasloužené vážnosti, což dokazuje účastenství při pohřbu jeho. Působil zemiřelý za svého živobytí od roku 1880 (od 1. srpna) až do 30. srpna 1885 jako vyučitel v Dubí. Od 1. září 1885 jako správce školy v Bystrovanech.

Zanechal po sobě ženu se dvěma dětmi. Pohřeb konal se v neděli dne 1. února o 2 hod. odpol. Učitelstvo sešlo se počtem 37 i se svým vzorným inspektorem p. Rud. Hennigerem, svobodným pánem z Eberku, aby doprovázelo svého kolegu ku hrobu. Též velmi mnoho občanstva místního i cizího přítomno bylo. Rakev nesena byla částečně učitelstvem, částečně obcany. Zpěvy potřebné obstarali učitelé. Sluší mi též zmíněti královského věnce, kterýž na rakev nebožtíkovu položili žáci jeho, na stuhu věnce stkvěla se slova: S bohem! Váční žáci.

Nade hrobem nebožtíkovým ujal se slova důstojný pán p. P. Jindřich Popelka, kaplan, velko-bystřický, aby o svém zemiřelém příteli krátce promluvil. Řečí úplně prostou, méně ozdobnou, řečí lidovou pohmel takřka každého k slzám. Tot' díkár přívře nebožtíka ve všech kruzích. Trimej, sladce, milný ty druhu! Dost jsi se natrápil zde na zemi, sladký budíš tobež odpočinek tvůj na věčnost! Pro stálou paměť zde uvádí pozatímni správce školy Tom. Rozhoň, kterýž po celý rok v Bystrovanech žije.

Do + p. učitelé Felice Sedláčkovi ustanoven ku své žádosti učitelem při xdišské škole výnosem vys. c. k. zemské školní rady ze dne 2. května 1892 č. 4326 Rajmund Del. Narodil se 19. ledna 1859 v Bystřici pod Hostýnem. Učivo 3 tříd real. škol v Kroměříži, pracoval v. 187 5/6, druhý ročník přípravy v Olomouci a v letech 187 1/4 a 187 7/8 třetí a čtvrtý ročník c. k. slov. ústavu učitelského v Třebíči. Po dosažení vysvědčení dospělosti dne 11. července 1878 č. 101 ustanoven ml. učitelem při trojtřídní škole v Třebíči a po odbytí zkoušky v Olomouci dne 20. května 1881 č. 91 výnosem vys. c. k. zemské školní rady ze dne 26. září 1881 č. 7476 učitelem při jednotřídní škole v Lutíně,

na miz, ačkoli živelních nehod (povodeň 1. srpna 1887, a udeření blesku do školy 15. května 1891) a poslední čtyři léta nezasloužených ústřkův a pro následování neobvyčejného, od několika občanů tamnějších zakusil, po 11 let, dle nejlepších sil svých působil. Přestěhování jeho do obce této stalo se obcany zděšnými 11. srpna 1892.

Dekretem slov. c. k. okresní školní rady ze dne 15. listopadu 1901 č. 1210 by-
 la na ad. j. v. n. s. m. v. s. c. k. zem. školní rady ze dne 13. října 1901 č. 14370
 povoleno, nové třídy dvoutrídni školy národního vyučitelstva:
 st. Josefa Tavelkova z Hertic u Opavy, která se 10. února 1882 na-
 rodila, ~~st~~ v přípravné třídě a pak od šk. roku 1896/97 do 1899/1900 ve
 čtyřech ročnících vyššího vychovávajícího ústavu sester Dominia-
 kánek v Řepčíně se vzdělávala a v červenci r. 1901 zkončila
 dospělostí na c. k. českém ústavu učitelek v Brně podnikla a do-
 brě obstála, ustanovena.

Výnosem vys. c. k. zem. šk. rady ze dne 30. května 1902 č. 8426 ustanoven
Rajm. Čel, nadučitelem při škole této.

Dne 16. července přestěhovala zdejší sl. učitelka Josefa Pavlová do Tráslavice a přestěhoval se vys. c. k. zem. škol. radou podle 13. června 1902 čís. 9148 na této škole def. produčitelem jmenovaný p. Eduard Kartoušek, rodák z Tráslavice, který po odbytí měst. školy ve Vd. Bystřici učil. instaur. v ^{Kroměříži} ~~Liberci~~, v Olšanech okr. Vyskovského a Chomutovč okr. Plomuckého působil.

Dne 18./4. 1917 čís. 876 obdržel přídictí p. R. Pral na obhodu
řádkost pro churavost dovolenou - do vyříkání řádkosti
za přelobření na trvalý odpočinek. Správcem školy
prozatímne, až do def. obsazení ustanoven uč. Eduard
Bartoušek. Dne 17. září 1917 přestěhoval se přídictí do
své vily ve Velké Bystřici. Blíže vylicení jeho pu-

sobem' uvedeno ve školním roce 1917/18 této
knihy.

Dne 10./9. 1917 čis. 1698 ustanovena na zdejší škole
procatimně st. Bohumila Richtora z Hnojic
výpomocnou uč. od 16./9. 1917. Narodila se 26./12.
1898 v Přerově. Uchodila do obecné školy v Hnojic-
ích, pak do měšťanské školy do Pötzinger v
Olomouci. Vysvědčením učitelské dospělosti dosáh-
la na uč. sístave v Řepčíně.

²
Zdejší řídící uč. p. R. Orel byl výnosem velesl. c. k.
remské šk. rady ze dne 16. prosince 1917 čis.
28.395 dan koncem prosince 1917 na trvalý odpo-
činek. H. c. k. okresní školní rada vystavila
mu přitom své uznání za dlouholeté a svědo-
mité působení ve službě školní.

5. 7. 6. 1918 Martiník

Výnosem velesl. remské školní rady ze dne 22./3. 1919
čis. 7.696 byl katimní spr. st. Eduard Bartoněk jme-
nován řídícím učitelem v Bystrovanech a dne
8./4. 1919 složil u okr. šk. r. v Olomouci předepsaný
slib.

Dne 28. listopadu 1919 složila zdejší st. učitelka

Bohumila Richtrova ve Slezské Ostravě zkoušku učitelské způsobilosti.

Výnosem z. S. rady v Brně ze dne 22. června 1923 č. 165 jmenována pat. uč. Boh. Richtrova - def. uč. bez určení místa.

Def. uč. ženských ručních prací st. Milada Hřebelová přidělena byla škole v Samotiskách. V Bystrovanech ustanovena patimně st. chůvka Lenkyřiková, její bude docházeti z Velké Bystřice (15/6. 1924.) Narodila se 18. 7. 1901 v Pravčicích, okres Kroměříž. Navštěvovala strouh. ob. šk. v Pravčicích (1908-1912.), měst. šk. v Hulině (1912-1915), průmyslovou školu v Kroměříži (1915-1919.) a ústav dom. nauk v Kroměříži (1919-1921). Působila jako uč. ručních prací na trojtřídní obecné škole v Přerově, okr. Uh. Brod (1921-1922), jako výpom. uč. šití prošla na podzimní škole ve Veselí n. M. (1922-1924) a 15/6. 1924 jmen. uč. z. pr. a dom. nauk ve Velké Bystřici a v Bystrovanech.

Ind. uč. chůvka Lenkyřiková přidělena od 1/2. 1926 obecné a měst. škole ve Velkém Týnci - výnosem z. S. r. ze dne 15/2. 1926 č. 6892. Místo ní přidělena do Bystrovanech uč. Člárková Jana, její byla napřed ve Velkém Týnci, posléze v Holici. Postoupila od 1/4. 1926 dle výnosu z. S. r. ze dne 3/2. 1926 č. 5492. Začala učit 1911 v Kroměvísce - Bl. tr. Nav. 5/10. 1879. v Hrděš. N. l. Na bořenství československému pracovala v Bystrovanech vyučovati v roce 1920, výnosem ze dne 20./10. 1920 č. 62.665 a nic ve 2 heb. čtrnáctidenně pro jednu docházku učitelů na bořenství. Začal vyučovati p. Rudolf Kamenický, farář.

církve československé v Velké Bystřici. Po něm
přel učil v Bystřicanech p. Edward Veselský, uč.
nábor. v Velké Bystřici, podlé v Trávic. Vyhozen
semole školní rady v Brně se dne 22./9. 1927, čís.
47. 507 povoleno vyučovati 2 hodiny týdně při jedné
docházce uč. nábor. Koncem roku 1930-31 přel dle
v uč. nábor. 4 hod. týdně při docházce dvakrát týdně.
31. prosince 1931 propuštěn p. Ed. Veselský se služeb
českosl. církve a v Bystřicanech od 1. 1. 1932 usta-
noven uč. českosl. nábor. Fr. Šolín v Olomouci.

Náborovní československá se začala na škole v Bystřicanech učiti v roce 1931-32 vyhozen obr. šd. v. se dne
3./11. 1931 čís. 2115 a více v jedné skupině a 1 hod. etnických
denně. Za ní jest b. Učitelem tohoto nábor. jest p. Vilém
Serbus, choranec etnických škol chr. v Olomouci, nar. 4/10. 1907
a v roce 1932-33 p. Jan Jelínek chor. etnick. šd. v Olomouci, nar.
12/5. 1902, oba v pastoupení p. Fr. Prudlího, faráře chr. v
Olomouci, člena syn. rady chr. církve v Těze a člen semole
šd. rady v Brně, nar. 7/10. 1872.

Od 1. září 1932 nastoupila v Bystřicanech dekre-
tem p. šd. r. v Brně se dne 30./8. 1932 čís. 1702 sl. etnické
L. Kuklová, def. uč. b. uč. sl. místa. Narodila se dne
28/4. 1907 v Olomouci a uč. uster vystudovala v Ol-
mouci - Rejčíně. Vyučovala v Brněvších, Přerově,
Pražčicích na okresu uhersko-brodském, pak v Dolých Láčích
v Olomouci.

Od 1./9. 1932 učí nábor. českosl. v Bystřicanech
sím p. farář Boh. Pavlíček v Velké Bystřici.

Dne 1. září 1933 ustanovena při uč. etnické Kuklová
v Majetíně, protože proběhla pro r. 1933-34 prusena.

Dne 1. října 1933 při uč. Boh. Richtrovi ustanovena

na škole v Dročíně a na škole v Bystrovanech ustanoven pátimně p. uč. Boh. Sprálovský z Dročína. P. učitel Sprálovský se narodil 16./4. 1893 v Koryčanech. Studoval na metot. škole a uč. ústavu ve Slezské Ostravě, kde nabyl vysvědčení dospělosti 1916 a způsobilosti 19./11. 1921. Působil jako výp. učitel v Hojeticích, v Hor. Mlýstěmici, jako pat. uč. v Olmčanicích, jako pat. odborn. učitel v Rokavě na Slovensku, v Nové Báně n. Slovensku, jako def. uč. v Klenovicích a Pěrova r. 1923 do 1932, pak v Dročíně od 12./2. 1932 do 1./10. 1933.

Při def. obarování uč. místa v Bystrovanech ustanoven rovněž sl. p. v Brně vyhozen dne 7./6. 1934 čís. 25. 804 uč. Bohumil Sprálovský. Dne 1. září 1934 ustanoven v Bystrovanech na pat. tří. při I. tří. uč. Stanislav Urban z Olomouce, dosud uč. česk. v Trčmání. Narodil se 13./11. 1913 v Lesnici u Zábřeha a vystud. uč. ústav v Olomouci. Působil na škole v Olomouci - Hladolanech a v Trčmání.

Dne 1. září 1935 ustanovena na škole v Bystrovanech uč. Ludmila Javůrková z Olomouce, dosud výp. uč. v Mškovicích. Narodila se 11./2. 1913 v Hrabově u Zábřeha, studovala uč. ústav v Olomouci. Působila již na několika místech, především v Mškovicích. V Bystrovanech vyučovala ve šk. roce 1935/36. Jako uč. českého jazyka ustanovena dne 1. září 1936 na obecní škole v Dolanech.

Edvard Bartoněk, řídící učitel
narodil se ~~2. října~~ 1879 v Přáslavicích u Olomouce
z malorolnické rodiny. Děti bylo 7 a to pět chlapců
a dvě děvčata. Všichni chlapečci studovali, měli se tedy
rodiče o starosti, aby studie umožnili. Vystudoval jako
první abiturient měst. školu ve Vel. Bystřici, učitelský
ústav v Kroměříži a stal se v r. 1899 učitelem v Obsánech
na Vyškovsku, kdež založil čten.-přev. spolek „Palacký“.
Po jednorocním působení vrátil se do svého rodného
kraje a stal se v r. 1900 učitelem v Chomoutově u Olomouce.
Zde zúčastnil se pilně všeho občanského a spolkového
života, hrával s mládeží divadla a t. d.

Když vykonal zkoušku učit. způsobilosti, stal se
učitelem v Bystrovaněch v r. 1902 za řízení dobrého a
svědomitého říd. uč. Rajmunda Orla. Panovala mezi
nimi kolegiálita a bratrství v tom nejlepší smyslu.
Když se říd. uč. Rajmund Orel v r. 1917 odešel na
odpočinek, stal se napřed zatím. říd. uč. a v r. 1919 def.
říd. uč. v Bystrovaněch až do dnešního dne. Působí tedy
v Bystrovaněch již flujících 35 roků.

Když přišel do Bystrovan, byla to vesnička tihá,
bez spolkového života. Proto založil v r. 1904 čten.-přev.
spolek „Havlicek“, který v r. 1926 přeměnil na vzdělav.
spolek „Havlicek“. Po celých 33 let je předsedou spolku.
Název spolku dává tušit jeho naprosto pokrokový směr a
tentto směr zachován byl v celém působení říd. učitele
Ed. Bartoněka. Při spolku založená ihned knihovna,

kteřá do dnešního dne čítá přes 700 pěkných srazků.
Ve spoleku konány přednášky, přestován zpr. hlavně národ-
ních písní a národních tanců. V r. 1908 zřídil při spol-
ku pěkné jeviště, na němž se hrálo velmi mnoho vzác-
ných vlasteneckých divad. her, jako: K. Havlicek Borovský,
Maryša, Pásekáři, Nevěsta za českou korunou a mn. jiných.
Spolek stal se střediskem všecerkého společenského života
v obci.

V r. 1911 založil sbor dobrov. hasičů, zakoupena
stříkačka a 30 hasičských krojů a výstrojů. Při tomto
budování sboru finančně velmi pomáhali také spolek
„Havlicek“. Říd. uč. Ed. Dartoňek stal se prvním ná-
čelníkem sboru a mimo dvou let je jím až do dneš-
ního dne. Hasičství tehdy málo uznávané, stalo se jeho
chloubou a potěšením, jemu věnoval skoro všechny
své životní síly. Sbor byl nejen dobře vyzbrojen, ale i
dobře vycvičen. Hasičská četnická práce byla oceněna
a v r. 1912 stává se členem župního výboru, v r. 1916
okresovým a župním vzdělávacím a konečně nejdr-
ve náhradníkem a pak členem výboru m. z. 11.
Sbor bystrovanský byl vážen a poctěn mezi nejlepší
sborů žup. Po dlouhá léta byl též obvodovým náčel-
níkem. Za jeho starostování v obci vystavěna v r. 1929
nová hasičská zbrojnice a v r. 1934 zakoupena nová
motorová stříkačka. Toto umožněno všechno jeho váž-
ným postavením v obci, o níž si získal veliký zásluh.
V r. 1931 byl spoluzakladatelem Krajského časopisu „Hasič“.

70.
věstník) středa a sobota. Morany a dodnes je předsedou
redakční rady. V r. 1934 zvolen starostou kraje VII.
Krajské schůze v Litoli byly vždy radostným sněmová-
ním celé soboty Morany. Jako člen výboru M. Z. J. H.
získal si veliký zásluh o finanční uspořádání a
v r. 1935 zvolen předsedou finančního odboru. Při
valné hromadě MZJH 7. června 1936 postaven byl
v čelo moravského hasičstva, byl zvolen starostou Morav-
ské zemské jednotky hasičské a tím i místostarostou
Svazu všech českoslov. hasičstva v celé republice. Jeho
přičiněním upraveny statistiky vzdělavací, samaritánské
a technické. Pro hasičstvo zavedeno zemské sněmování
zápůjční vzdělavatelů, náčelníků a samaritánů. Při
tom dále získal skromným, upřímným bratrem ha-
sičům.

Působil též i v Tělocvičné jednotě „Hokol“ v Dystro-
vaně, kde po nějaký čas byl vzdělavatelem.

Mimo tuto velkou činnost spolkovou věnoval
své síly obci Dystrovaně. Hned po svém příchodu
do Dystrovan zúčastnil se plně občanského života a
zvelebování obce. Po plných 20 roků vedl obec jako
obecní tajemník, člen obc. zastupitel. a po několika
roky i jako starosta obce. Za tyto neobyčejné zá-
sluhy jmenován čestným občanem obce Dystrovan.
Za jeho starostování připravena regulace řeky Dy-
stříčky, která nadělala každým rokem velmi
mnoho škody, postaven nový obecní dům, zaveden

telefon, autobusové spojení upravem a t. d. Když
 nařizeno přizvat v obci kroniky obecní, přihlásil
 se k této těžké práci, prostudoval všechny protokoly
 a staré listiny a sepsal pamětní knihu, která jistě
 zůstane chloubou obce Dvstrovu a vedl ji do dneš-
 ního dne. Nové starostemství v obci již nepřijal, neboť
 poznal, že by nemohl všechny věci se zdarem a tak,
 jak by ta funkce zasluhovala. Přesto však převzal
 v obci ještě předsednictví finanční obecní Komise, je
 radním, členem stavební Komise, předsedou osvětové
 a knihovní Komise a předsedou místní školní rady.

Při všem této bohaté působnosti jak v
 obci, tak ve spolkové činnosti — přece jen škola zů-
 stala jeho nejmilejším místem, kterou vždy kladl
 na první místo a vedl v nejlepšího pořádku. Školu
 zaopatřil všemi ohodnocení a moderními formulkami.
 S kolegy a kolegyněmi jednval vždy upřímně, bratr-
 sky, pomáhal a radil, kde mohl, předkládal však
 vždy a u každého též přímou a svědomitou. Děti
 dovedl každé pochválit, usměvem pobudit, nedě-
 laje nikdy nejmenšího rozdílu. Co podnikl s dět-
 mi výletů, co vykonával dětských divad. představení,
 aby viděl také děti své školy šťastné a veselé!
 Školní úřady vždy uznávaly jeho školní i mimo-
 školní činnost.

Neznal oddechu, neznal odpočinku, neměl
 dovolené, celý život byla sama práce. A forklud mu

žítvala chvilka oddechu, věnoval se své rodině, ve které žil šťastně a spokojeně. A osud mu byl také celkem přízniv. Až teprve 3. prosince 1936 postihla jej neočekávaná a krutá rána osudu, ztratila milé, krásné 30 leté dcery Maričky, učitelky nejduče ve Vel. Dvřitici, pak v Křelově, andělí to v lidské podobě. Teprve teď si vyžádal 3 měsíční zdravotní dovolenou, aby zahojil ztrátu tak krutou své rozrušené nervy.

Nebylo by však vylicení jeho plodné práce životní úplné, kdyby nebylo zmíněno o jeho nejmilejším - cestování. To bylo duší jeho života. Říkal „smeknout klobouk na Radhošť, Praděd, Sněžník, Sněžce, Ostřetín, na špičce Tater, sv. Gotthardu, Mont Blancu - jest nejkrásnější modlitba ke Stvořiteli světa. Co to bylo nescetných cest za 40 let jeho života? Půl roku studoval, aby mohl v prázdňině cestu dobře a s prospěchem provést. A ve škole, v životě pak používal zkušenosti z těchto cest. Cesty jeho vedly do všech zemí evropských vyjma sovětského Ruska, kdež cestu ještě mívá vykonat. Nebylo světové výstavy, aby ji nenavštívil, Turecko, Palestina, Egypt, Tunis, Alžír, Maroko a Amerika se světovou výstavou v Chicagu, toť nejdražší cíle, kterých při cestování dosáhl a o kterých se světelnými obrazy přednášel. Toť věru plodná práce veškeré všestranné činnosti p. řed. uč. Ed. Bartoňka.

(na základě nařízení p. inspektora Rud. Peliška)
dal mi p. řed. uč. Ed. Bartoněk poznámky k tomu-
to sepsání jeho životopisu, který ovšem nijak nevyčer-
pává jeho nesmírnou činnost. Prohlásil, že je mu
velmi za těžko o sobě životopis napsat. Proto učinil
tak podepsaný).

Při tomto sepsání přeji p. řed. uč. Ed. Bartoněku;
abych byl ve zdraví a svěžesti zachován ještě dlouhá léta
pro dobro školy, obce i celého národa.

Othumil Švalovský,
učitel

Dnem 1. září 1936 ustanoven na zdejší škole
na vlastní žádost učitelský praktikant ^{Rupert Beschornier.} z Holice a to
výnosem okres. škol. výboru v Olomouci č. 1478 z 25. 8. 37.

Rupert Beschornier narodil se 12. května 1916 v
Bludově, okres Šumperk. Učitelský ústav vystudoval v
Olomouci. Výnosem okres. šk. výb. v Olomouci ustanoven
dnem 1. února 1937 výpomocným učitelem na místě
řed. uč. Ed. Bartoněka, majícího zdravotní dovolenou.
Dnem 30. června 1937 zproštěn služby školní na obec-
né škole v Pyškovanech výnosem okres. šk. výb. č. 1181
z 12. června 1937. Od 1. září 1937 ustanoven na
obecné škole v Doloplazy.

Do 35 letém nepřetržitém úspěšném a plodném působení na zdejší obecní škole v Dystrovaněch dle říd. úř. Eduard Bartoněk na vlastní žádost koncem měsíce dubna 1937 na krátký odpočinek dekretem zem. škol. rady v Brně č. 19031 z 22. května 1937.

Definitivní učitel zdejší školy Bohumír Spalovský ustanoven výp. říd. učitelem dnem 1. června 1937 výnosem okres. škol. výboru v Olomouci č. 990 ze 24. 5. 1937.

Do odesláni učitelce žen. ruc. pr. Janě Horákové, již přiděleny Dystrovaně, ustanovena místo ní dnem 1. září 1936 učit. žen. ruc. pr. Floriána Roubalová z Olomouce výnosem okres. škol. výb. v Olomouci č. 1658 z 15. září 1936.

Od 1. září 1937 nastoupila v Dystrovaněch Zora Ungerová, def. učitelka podle § 4 u. z. dekretem okres. škol. výboru v Olomouci č. 1616 ze 24. 8. 1937, dosud učit. čekatelka v Křelově.

Narodila se 26. června 1911 ve Špešově, polit. okres Boskovice. Studovala na střední škole v Uh. Hradišti a Olomouci a učitelském ústavě v Olomouci. Žkoušku dospělosti vykonala 16. června 1932, zkoušku způsobilosti 30. dubna 1936.

Působila od 21. listopadu 1933 jako výpom. učitelka v Olomouci - Nové ulici, v Samotiskách, v Křelově pak jako

učit. čekatelka. Dnem 24. 12. 1936 ustanovena defin. učitelkou
dle § 4 Uč. zák. tamtéž.

Od 1. září 1937 ustanovena při obecné škole v Dystrovanéch.

Výpomocný říd. uč. Bohumil Jralovský ustanoven dekretem
zemské školní rady v Brně č. 1566/7 z 18/3. 38 katimním
institucím učitelem v Dystrovanéch od 1. března 1938.

Dekretem zemské školní rady v Brně z 29. 4. 1939
čís. 35.264 byl katimní říd. uč. Bohumil Jralovský
jmenován definitivním říd. učitelem v Dystrovanéch
od 1. května 1939.

Od 1. 9. 1938 uči náboženství československému v
Dystrovanéch p. farář z Vel. Dvstřice Ladislav Knížátko.

Učitelka dom. nauk Ror. Roubalová ustanovena
v Olomouci. Od 1. 11. 1938 přidělena zdejší škole učitel.
dom. nauk Marie Souňáková - Battelková ze zabraného úze-
mí. Působila jen do Nového roku. Dnem 1. 1. 1939 přidělena
opět učit. dom. n. Jana Horáková z Holice. Po měsíčním
působení přikázána do Dukovan. Na zdejší školu ustano-
vena učit. dom. n. Marie Sváblová z Holice ze zabraného úze-
mí a to od 1. 2. 1939. Vyučovala do konce šk. r. 1938/39.

Dnem 1. května 1940 okres. škol. výborem v Olomouci
ustanovena učit. domácních nauk Anselma Jemelková z V. Dvstřice.

Lipen 1965

Dominová se, že mají židčlůdci započali se zapracováním životopisů učitelů. Velmi se mi to líbí a chci v této knádici také pokračovat.

Jmenuji se Milana Chalupová (Věsová). Narodila jsem se 29. 10. 1941 v Rakovicích u Břevclavi. Do 8. třídy školy jsem začala chodit v Lázních a dokončila jsem ji v Lučovicích u Hodomína. Ped. školu jsem skončila v r. 1959 v Kroměvísu. Mě první místo byla v Galmicích Bajanovicích, pak jsem rok Kladno, Velká Býdkov. Od 1. 9. 1965 jsem byla ustanovena učitelkou na sdílné škole.

Dagmar Vaníčková (Pláčková). Přijala 1. 9. 1965 ze ZŠ Velký Týrč na naši školu. Působí zde dva roky a po prordání odchází do Prahy.

Anna Vykopalová (Zedníková) nastupuje 10. 9. 1967 ze ZŠ Drožďov. Působí zde do 1971 a odchází na ZŠ Bukavany.

Eva Janků nastupuje od 1. 9. 1971. Bydlí v Olomouci. Působí na ediční škole do roku 1973. Odclaxí pak jako učitelka jednotřídní ZŠ v Hlubé Vodě.

Brodská - Bajgarová

Marie Šlechtnická nastupuje od 1. 9. 1973 ke ZŠ 1.-5. Žďarín. Má aprobaci pro 1.-5., ale zatím stále působila na mateřské škole.

Po čestném penzionu k 1. 9. 1979 odclaxí do starobního důchodu ve věku 56 let.

1. 9. 1979 nastupuje František Čížek, Gym. Gyggov 318. Působí na škole pouze 4 měsíce a k 1. 1. 1980 uzavře s OŠ ONV pracovní smlouvu a k n.č. profese odclaxí.

1. 1. 1980 nastupuje Edinka Hrušáková (aprobace pro II. stupeň JČ, TV) SSSR - artistka (jako n.č.)

1. 3. 1980 nastupuje Libuše Droňáková, absolventka po mat. doškolní v Olomouci. Působí do 30. 8. 1981. Odclaxí na ZŠ Černoš.

1. 9. 1981 nastupuje Marie Kiepišová, absolventka po mat. doškolní v Olomouci a působí zde do 30. 8. 1982, kdy z školy odchází. Odclaxí na ZŠ Lamotš.